

Kamer van Volksvertegenwoordigers

BUITENGEWONE ZITTING 1961.

8 juli 1961.

WETSONTWERP

houdende goedkeuring van het Verdrag nopens de Organisatie voor Economische samenwerking en Ontwikkeling, van de Aanvullende Protocollen, van het Protocol inzake de herziening van het Verdrag nopens Europese Economische Samenwerking van 16 april 1948 en van het memorandum houdende overeenstemming inzake de toepassing van artikel 15 van het Verdrag nopens de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling, ondertekend op 14 december 1960, te Parijs.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
BUITENLANDSE ZAKEN (1), UITGEBRACHT
DOOR DE HEER DEWULF.

DAMES EN HEREN,

Uwe Commissie is ingegaan op het verzoek van de Regering en het voorstel van uw Voorzitter en heeft dit belangrijk ontwerp na een korte gedachtenwisseling onmiddellijk en eenparig goedgekeurd teneinde het onverwijld aan uwe beraadslaging te kunnen onderwerpen.

(1) Samenstelling van de Commissie:

Voorzitter: de heer Van Acker (A.).

A. — Leden: de heren Delwaide, De Schryver, Dewulf, Fimmers, Herbiet, Lefère, le Hodey, Parisis, Scheyven, Wigny, Willot. — Bohy, Collard (L.), Dejardin, De Kinder, Glinne, Huysmans, Pierson, Radoux, Terwagne, Van Eynde. — Drèze, Kronacker.

B. — Plaatsvervangers: de heer Cooreman, Mevr. De Riemaeker-Legot, de heren Devos, Loos, Saintraint, Tindemans. — Bracops, Cools, De Keuleneir, Grégoire, Guillaume. — Demuyter.

Zie:

82 (B. Z. 1961):

— N° 1: Wetsontwerp.

Chambre des Représentants

SESSION EXTRAORDINAIRE 1961.

8 JUILLET 1961.

PROJET DE LOI

portant approbation de la Convention relative à l'organisation de Coopération et de Développement Economiques, des Protocoles additionnels, du Protocole relatif à la revision de la Convention de Coopération Economique Européenne du 16 avril 1948 et du mémorandum d'accord pour l'application de l'article 15 de la Convention relative à l'Organisation de Coopération et de Développement Economiques, signés à Paris, le 14 décembre 1960.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES ETRANGERES (1)

PAR M. DEWULF.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre Commission, accédant ainsi au désir du Gouvernement et à la suggestion de votre Président, a adopté à l'unanimité après un bref échange de vues cet important projet, afin de pouvoir vous le soumettre sans délai. M. le Ministre a tout d'abord insisté pour que les Chambres

(1) Composition de la Commission:

Président: M. Van Acker (A.).

A. — Membres: MM. Delwaide, De Schryver, Dewulf, Fimmers, Herbiet, Lefère, le Hodey, Parisis, Scheyven, Wigny, Willot. — Bohy, Collard (L.), De'jardin, De Kinder, Glinne, Huysmans, Pierson, Radoux, Terwagne, Van Eynde. — Drèze, Kronacker.

B. — Suppléants: M. Cooreman, Mme De Riemaeker-Legot, MM. Devos, Loos, Saintraint, Tindemans. — Bracops, Cools, De Keuleneir, Grégoire, Guillaume. — Demuyter.

Voir:

82 (S. E. 1961):

— N° 1: Projet de loi.

Vooreerst heeft de heer Minister aangedrongen opdat de Kamers dit ontwerp nog vóór het reces zouden goedkeuren. Dit verdrag moet immers op 30 september 1961 in werking treden tenminste indien 15 ondertekenende Regeringen de akten van bekrachtiging of aanvaarding op die datum zullen neergelegd hebben. Welnu, reeds hebben de Verenigde Staten, Canada, Groot-Britannië, Denemarken en IJsland bedoelde akten neergelegd; de parlementaire procedure is reeds ver gevorderd in Frankrijk, Turkije, Zwitserland en Duitsland en werd ingezet in andere landen. België is aan zichzelf verplicht deel uit te maken van de eerste vijftien landen die tegen hogervermelde datum de organisatie in haar vernieuwde en verruimde vorm zullen doen starten.

Ons land kan zich des te min hieraan onttrekken daar de beslissingen van de nieuwe organisatie op België niet toepasselijk zouden zijn zolang ons land het verdrag niet zou hebben bekrachtigd.

De Minister wijst erop dat de O. E. E. S. door het ontstaan van de nieuwe organisatie een einde neemt en dat de continuïteit onverwijd moet worden verzekerd.

Diensvolgens heeft uw Voorzitter voorgesteld, rekening houdend met de kalender der parlementaire werkzaamheden, dat dit ontwerp, dat geen verzet noch meningsverschillen schijnt uit te lokken, naar de openbare vergadering zou worden verwezen.

De instemming uwer Commissie met dit voorstel werd trouwens vergemakkelijkt door het feit dat een voortreffelijke memorie van toelichting dit ontwerp verduidelijkt.

Een lid verklaart dat het nieuwe organisme hem op het eerste gezicht onbegrijpelijk voorkomt. Welke politiek zal deze organisatie volgen tussen deze van de menigvuldige andere internationale lichamen? Vooral de afrikaanse landen zullen de houding van Europa niet begrijpen. Meer dan ooit staan zij erop dat zij zouden genieten van een prioritaire behandeling vanwege de geïndustrialiseerde Europese landen. De zes sturen reeds aan op een politiek van bijstand en samenwerking met bepaalde landen en stellen preferentiële voordelen in het vooruitzicht. Sommige afrikaanse landen zullen besluiten dat Europa een schijnheilige politiek voert! Hoe zal men de politiek van de nieuwe organisatie verzoenen enerzijds met de multilaterale een algemene politiek van bijstand in de schoot van de V. N. en anderzijds met de plurilaterale overeenkomsten waarvan de zes het initiatief willen nemen?

Het lid wenst eveneens te vernemen welke plaats in het vervolg zal voorbehouden worden aan Japan dat in de huidige O. E. E. S. lid is van de G. H. O. (Groep voor Hulpverlening aan de Ontwikkeling).

De Minister is van oordeel dat een aandachtig onderzoek van het Verdrag en van de Memorie van Toelichting die bij de voorlegging werd gevoegd, de bezwaren geopperd door het achtbaar lid grotendeels zal ontzenuwen. Hij herinnert aan de belangrijkste innovaties die door het Verdrag worden voorzien. Dank zij de toetreding van de Verenigde Staten en Canada als volwaardige leden van de organisatie zal het mogelijk worden de grote economische vraagstukken van de Westerse wereld te behandelen en de banden tussen Europa en Noord-Amerika te verstevigen. Een groot deel van de activiteit van de O. E. S. O. zal erin bestaan de economische expansie te stimuleren; het vernieuwde apparaat zal hier ongetwijfeld beter toe bijdragen.

Het lijkt hem normaal dat een bijzondere aandacht wordt verleend aan de ontwikkelingslanden zowel deelnemende landen als andere. Zulks is geenszins in tegenstrijd met andere initiatieven die o.a. ten gunste van Afrika worden genomen. Er bestaan reeds overeenkomsten tussen Europese en Afrikaanse landen. Andere verdragen zullen de banden tussen deze twee vastelanden nog komen verstevigen. Een organisatie zoals de O. E. S. O.

adoptent ce projet avant les vacances. La convention en question doit en effet entrer en vigueur le 30 septembre 1961, à condition toutefois que quinze gouvernements signataires aient, à cette date, déposé les instruments de ratification. Or, à ce jour, les États-Unis, le Canada, la Grande-Bretagne, le Danemark et l'Islande ont déjà déposé ces instruments; en France, en Turquie, en Suisse et en Allemagne, la procédure parlementaire est déjà très avancée et elle est en cours en d'autres pays. La Belgique se doit de figurer parmi les quinze premiers pays qui, à la date précitée, feront démarrer l'Organisation sous sa forme renouvelée et élargie.

Notre pays ne peut d'autant moins se soustraire à cette obligation, que les décisions de la nouvelle organisation ne seraient pas applicables à la Belgique, aussi longtemps que notre pays n'aura pas ratifié la convention.

Le Ministre rappelle que l'O. E. C. E. prendra fin suite à la création de la nouvelle organisation et qu'il faut, sans plus tarder, assurer la continuité.

Votre Président a dès lors, compte tenu du calendrier des travaux parlementaires, proposé le renvoi en séance publique de ce projet, qui ne semble ni susciter l'opposition ni des divergences de vues.

L'accord de votre Commission sur cette proposition a d'ailleurs été facilité par un excellent exposé des motifs du projet de loi.

Un membre déclare qu'à première vue, le rôle de la nouvelle organisation lui semble confuse. Quelle sera la politique de cette organisation parmi celles des multiples organismes internationaux existants? Les pays africains surtout ne comprendront pas l'attitude adoptée par l'Europe. Plus que jamais ils entendent bénéficier d'un traitement prioritaire de la part des pays européens industrialisés. Les Six tendent déjà à une politique d'assistance et de coopération avec des pays déterminés et envisagent des avantages préférentiels. Certains pays d'Afrique en concluront que l'Europe pratique une politique hypocrite! Comment conciliera-t-on la politique de la nouvelle organisation d'une part avec la politique générale d'assistance multilatérale menée par les Nations-Unies et, d'autre part, avec les accords plurilatéraux dont les Six entendent prendre l'initiative?

Le membre désire également savoir quelle sera la place réservée au Japon, qui au sein de l'actuelle O. E. C. E. est membre du G. D. A. (Groupe d'aide au Développement).

Le Ministre estime qu'un examen attentif de la Convention et de l'Exposé des Motifs annexés au projet infirmera largement les objections formulées par l'honorable membre. Il rappelle les plus importantes innovations que prévoit la Convention. Grâce à l'adhésion des États-Unis et du Canada à l'Organisation en qualité de membres à part entière, il sera possible d'aborder les grands problèmes économiques du monde occidental et de renforcer les liens entre l'Europe et l'Amérique du Nord. L'activité de l'O. C. D. E. consistera pour une grande part à stimuler l'expansion économique: cet objectif sera certainement mieux atteint grâce à l'organisation renouvelée.

Il considère qu'il serait normal que les pays en voie de développement fassent l'objet d'une attention particulière, tant de la part des pays membres que des autres pays. Ceci n'est nullement en contradiction avec d'autres initiatives, prises notamment en faveur de l'Afrique. Des conventions existent déjà entre pays européens et africains. D'autres traités viendront encore renforcer les liens entre ces deux continents. D'autre part une organisation telle

zal ook niet onderhevig zijn aan bepaalde politieke tegenstellingen zoals deze tot uiting komen in de V. N.

Wat de toestand van Japan betreft is het antwoord zeer eenvoudig: dit land, dat evenmin als voorheen deel uitmaakt van de organisatie, blijft echter deel uitmaken van het Comité voor hulpverlening aan de ontwikkeling dat wordt voorzien als opvolger van de huidige Groep voor hulpverlening aan de ontwikkeling.

Bij de opmerking gemaakt door een lid dat er zich over verwondert dat een land zoals Portugal werd toegelaten tot deze organisatie wordt door een ander commissielid opgemerkt dat deze principiële kwestie reeds ter sprake kwam tijdens de bespreking der Begroting van Buitenlandse Zaken. Een dergelijke organisatie die vooral de economische samenwerking beoogt moet openstaan voor alle landen van de westelijke wereld.

Een lid wenst te vernemen of in de schoot van de N. A. V. O. voorstellen worden uitgewerkt die zouden leiden tot een programma van economische hulpverlening aan de ontwikkelingslanden. Dergelijke initiatieven horen volgens dit lid bij organisaties zonder militaire doelstellingen zoals de O. E. S. O.

De heer Minister bevestigt dat door de N. A. V. O. geen economisch bijstandsprogramma wordt voorzien; wel bestaan er in haar schoot enkele commissies die de economische ontwikkelingsmogelijkheden van zekere ontwikkelingslanden zoals Turkije en Griekenland bestuderen.

Hetzelfde lid dat het grote belang onderlijnt van institutionele banden tussen de organisatie en een parlementair orgaan wenst ingelicht te worden over de wijze waarop de « betrekkingen met de parlementariërs zullen worden geregeld.

De Minister geeft een overzicht van de onderhandelingszake.

Het vraagstuk van de betrekkingen met de parlementariërs is nog niet definitief geregeld, gezien de afwezigheid van richtlijnen bij de afgevaardigden van de Verenigde Staten van Amerika. Nochtans schijnt de houding van de administratie van de Verenigde Staten minder negatief te worden en schijnt ze thans aan te nemen dat de O. E. S. O. betrekkingen moet tot stand brengen met een parlementair orgaan. Zij zou ook aannemen dat, mits zekere wijzigingen aan de huidige regeling de relaties met de Raad van Europa zouden worden gehandhaafd.

Een definitieve houding van de Verenigde Staten zal voor einde juli echter niet kunnen vastgelegd worden, aangezien de Senate Foreign Relations Committee het vraagstuk nog niet heeft ingestudeerd.

De Belgische Regering heeft opdracht gegeven aan de Vaste Vertegenwoordiger van België bij de O. E. E. S. zich aan te sluiten bij de aanbevelingen aangenomen door de Raadgevende Vergadering van de Raad van Europa en zich meer in het bijzonder te houden aan de aanbeveling 273.

De betrekkingen die sinds talrijke jaren bestaan tussen de Raadgevende Vergadering en de O. E. E. S. zouden dus als basis van de betrekkingen met de O. E. S. O. moeten blijven bestaan.

Buiten België hebben de afgevaardigden van Frankrijk, Italië, Zweden, Zwitserland, Groot-Brittannië en Duitsland de wens uitgedrukt dat de huidige akkoorden zouden blijven voortbestaan.

Men schijnt te gaan naar een Vergadering « ad hoc » wanneer de vraagstukken die de O. E. S. O. aanbelangen zullen besproken worden, t. w. de huidige assemblee waaraan vertegenwoordigers van de leden van de O. E. S. O., die geen deel uitmaken van de Raad van Europa, zouden toegevoegd worden.

Door hetzelfde lid werd tenslotte gevraagd welke het financieel aandeel zal zijn van België in de O. E. S. O. en

que l'O. C. D. E. ne connaîtra pas les oppositions politiques qui se manifestent aux Nations-Unies.

Quant à la situation du Japon, la réponse est très simple: ce pays, qui, comme jadis, ne fait pas partie de l'organisation, reste toutefois membre du Comité d'aide au développement, prévu pour succéder à l'actuel Groupe d'aide au développement.

A l'observation d'un membre qui s'étonne qu'un pays comme le Portugal n'ait pas été admis au sein de cette Organisation, un autre membre de la Commission fait remarquer que cette question de principe a déjà été soulevée à l'occasion de la discussion du budget des Affaires Etrangères. Une telle organisation, qui vise en ordre principal la collaboration économique, doit être ouverte à tous les pays du monde occidental.

Un membre désire savoir si au sein de l'O. T. A. N. sont élaborés des projets susceptibles d'aboutir à un programme d'aide économique aux pays en voie de développement. De telles initiatives, déclare ce membre, sont de la compétence d'organisation telles que l'O. C. D. E., qui n'ont aucun but militaire.

M. le Ministre confirme que l'O. T. A. N. ne prévoit aucun programme d'assistance économique, bien qu'il existe en son sein quelques commissions qui étudient les possibilités d'expansion économique de certains pays en voie de développement, tels que la Turquie et la Grèce.

Le même membre, qui fait ressortir la grande importance de liens institutionnels entre l'Organisation et un organe parlementaire, désire savoir de quelle façon seront réglés les « rapports avec les parlementaires ».

Le Ministre donne un aperçu des pourparlers à ce sujet.

Le problème des rapports avec les parlementaires n'est pas encore réglé définitivement, les délégués des Etats-Unis d'Amérique n'ayant pas reçu de directives. L'attitude de l'administration américaine semble toutefois devenir moins négative et elle paraît actuellement admettre que l'O. C. D. E. doit établir des rapports avec un organe parlementaire. Elle admettrait également que, moyennant certaines modifications au régime actuel, soient maintenues les relations avec le Conseil de l'Europe.

Les Etats-Unis ne seront pas en mesure de se prononcer définitivement avant la fin de juillet, étant donné que le « Senate Foreign Relations Committee » n'a pas encore étudié le problème.

Le Gouvernement belge a donné délégation au Représentant permanent de la Belgique auprès de l'O. E. C. E. de se rallier aux recommandations adoptées par l'Assemblée Consultative du Conseil de l'Europe, et, plus spécialement de se conformer à la recommandation n° 273.

Les relations, existant depuis de nombreuses années entre l'Assemblée consultative et l'O. E. C. E., continueront dès lors à servir de base aux relations avec l'O. C. D. E.

Outre ceux de la Belgique, les représentants de la France, de l'Italie, de la Suisse, de la Grande-Bretagne et de l'Allemagne ont exprimé le vœu de voir subsister les accords actuels.

On semble s'acheminer, lorsque seront discutés les problèmes concernant l'O. C. D. E. vers la création d'une assemblée « ad hoc », c'est-à-dire l'assemblée actuelle à laquelle seraient adjoints des représentants des pays de l'O. C. D. E. ne faisant pas partie du Conseil de l'Europe.

Le même membre a demandé enfin quelle sera la contribution financière de la Belgique à l'O. C. D. E. et quels

welke financieringsplannen ten gunste van de ontwikkelingslanden worden overwogen.

De Minister antwoordt hierop dat het aandeel van België in de O.E.E.S. tijdens het jaar 1960 4,26 % beliep. Het is nog te vroeg om met juistheid te bepalen welke de uitgaven zullen zijn die België zal moeten bekostigen in de nieuwe organisatie. Twee nieuwe leden (de Verenigde Staten en Canada) zullen samen volgens een verhouding van 28 à 30 % in het toekomstig budget tussenkomen. Hierdoor zal de Belgische bijdrage tot 3,05 % herleid worden. Doch daar het programma van de O.E.S.O. op dit ogenblik nog niet met juistheid werd bepaald is het niet mogelijk het budgetcijfer van deze organisatie te ramen noch het quantum van de Belgische bijdrage. Volgens gewone inlichtingen zou dit budget aanzienlijk dienen verhoogd te worden opdat het bedrag in absolute waarde het huidig cijfer zou benaderen.

De Minister merkt ten slotte op dat het nog te vroeg is om enig cijfer voorop te stellen in verband met financieringsmiddelen op lange termijn ten voordele van de ontwikkelingslanden.

Na deze korte gedachtenwisseling werd het ontwerp onmiddellijk in stemming gebracht teneinde het onverwijld te kunnen voorleggen aan uwe beraadslaging. Het werd eenparig door uwe Commissie goedgekeurd.

De Verslaggever,

M. DEWULF.

De Voorzitter,

A. VAN ACKER.

seront les projets de financement envisagés en faveur des pays en voie de développement.

A cette question, le Ministre répond que la contribution de la Belgique à l'O.E.C.E. s'élevait en 1960 à 4,26 %. Il est trop tôt encore pour déterminer avec exactitude quelles seront les dépenses que la Belgique devra assumer dans la nouvelle organisation. Deux nouveaux membres (les Etats-Unis et le Canada) contribueront ensemble au budget futur dans une proportion de 28 à 30 %. Ceci ramènera l'intervention belge à environ 3,05 %. Etant donné toutefois qu'à l'heure actuelle le programme de l'O.C.D.E. n'est pas encore complètement élaboré, il est impossible d'évaluer déjà le montant au budget de cette organisation ni celui de la contribution belge. Selon des renseignements recueillis, il y aurait lieu d'augmenter largement ce budget afin que son montant se rapproche, en valeur absolue, du chiffre actuel.

Enfin, le Ministre fait remarquer qu'il est trop tôt encore pour avancer un chiffre quelconque concernant les moyens de financement à long terme en faveur des pays en voie de développement.

Après ce bref échange de vues, le projet a immédiatement été mis aux voix afin qu'il puisse, sans retard, être soumis à vos délibérations. Il a été adopté à l'unanimité par votre Commission.

Le Rapporteur,

M. DEWULF.

Le Président,

A. VAN ACKER.